อิทธิพลของความเร็วลมต่อความมีเสถียรภาพของปั้นจั่นยกตู้สินค้าท่าเรือชายฝั่ง The effect of wind speed on the stability of a ship-to-shore gantry crane

ชัยยันด์ ใจบุญมา¹้, ธนาพล สุขชนะ¹ Chaiyun Jaiboonma¹้, Thanaphol Sukchana¹

Received: 27 March 2021 ; Revised: 11 May 2021 ; Accepted: 24 May 2021

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้เพื่อศึกษาอิทธิพลของความเร็วลมต่อความมีเสถียรภาพของปั้นจั่นยกดู้สินค้าท่าเรือซายฝั่ง (Ship-toshore gantry crane) ขนาด 40 t (ตัน) โดยการวิเคราะห์ด้วยระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์ (Finite element method, FEM) ซึ่งโครงสร้างหลักปั้นจั่นทำด้วยเหล็กรูปพรรณรีดร้อนเกรด SM 490 ทำการวิเคราะห์ในสภาวะปั้นจั่นทำงานปกติและกรณีหยุด นิ่งชั่วขณะเมื่อมีลมปะทะในช่วง 16-35 m/s พิจารณาดำแหน่งการทำงานทั้งหมด 7 ตำแหน่ง โดยมีแรงกระทำคงที่ในแนวดิ่ง ขนาด 811,287 N (811.28 kN) และสภาวะปั้นจั่นหยุดการทำงานมีลมปะทะ 48 m/s ผลการวิเคราะห์จากไฟไนต์เอลิเมนต์ทั้ง 2 สภาวะพบว่าความเค้นสูงสุดเกิดขึ้นบริเวณชุดดึง Boom (Forestay) มีค่าเท่ากับ 239.05 MPa ซึ่งน้อยกว่าความต้านทาน แรงดึงครากของวัสดุ (Yield strength) และอยู่ในช่วงยึดหยุ่นเชิงเส้นยังคงมีความปลอดภัยจากการวิบัติเนื่องจากความเค้นเกิน จุดคราก แรงปฏิกิริยาสูงสุดของขาปั้นจั่นเท่ากับ 2,918.90 kN เกิดขึ้นที่บริเวณขาซ้ายของปั้นจั่น และแรงปฏิกิริยาสภาวะหยุด การทำงานไม่ก่อให้เกิดการยกตัวของโครงสร้าง ระยะกระจัดสูงสุดเท่ากับ 157.02 mm เกิดขึ้นบริเวณปลาย Boom ซึ่งค่าสูงสุด ดังกล่าวอยู่ในค่าที่ยอมอนุญาตและเงื่อนไขการออกแบบของปั้นจั่น นอกจากนี้ยังพบว่าแรงที่เกิดจากการปะทะของลมไม่ส่งผล ต่อการเสียสมดุลของโครงสร้างหลักปั้นจั่นและความแข็งแรงของชิ้นส่วนปั้นจั่น

คำสำคัญ: ปั่นจั่นยกตู้สินค้า ความเค้น ความเร็วลม ไฟในต์เอลิเมนต์ ความเร็วลม

Abstract

This research aimed to study the effect of wind speed on the stability of a ship-to-shore gantry crane of 40 t analyzed using the finite element method (FEM). The main structure of the crane was made of SM 490 grade hot rolled steel. Analyses considered the crane's in-service state, the case when the crane was momentary out-off-service with wind load range of 16-35 m/s total of 7 working positions. With a constant axial force of 811,287 N (811.28 kN) and the crane in out-off-service state with a wind load of 48 m/s the results of the finite element of both states showed that the maximum stress that occurred in the boom pull set (Forestay) was 239.05 MPa. This is less than the yield strength of the material and in the linear elastic range it is safe from failure due to over yield strength. The maximum reaction force of the crane leg was 2,918.90 kN occurring in the left leg of the crane. Reaction force in the out-off-service state did not cause structure lifting. The maximum displacement was 157.02 mm occurring at the boom end with the maximum value being within the allowable values and the design conditions of the crane.

Keywords: Ship-to-shoe gantry crane, Stress, Displacement, Finite element, Wind speed

^{1°} Department of Mechanical Engineering Faculty of Engineering and architecture Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi Huntra 60 Moo 3 Asian Highway, Phranakhon Si Ayutthaya 13000, Thailand,Tel. +66(0) 3570 9103 It was also found that the force caused by wind impact does not affect the imbalance of the main structure of the crane and the strength of parts of the crane.

¹' สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ หันตรา เลขที่ 60 หมู่ 3 ตำบล หันตรา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัด พระนครศรีอยุธยา 13000 โทรศัพท์ (035) 709 101 E-mail: Chaiyun_engineer@hotmail.co.th, E-mail: Chaiyun.J@rmutsb.ac.th

บทนำ

้ปั้นจั่นยกตู้สินค้าแบบล้อเลื่อนขนาดใหญ่ในท่าเรือชายฝั่ง (Ship-to-shore gantry crane) ทำงานในการเคลื่อนย้าย ตู้สินค้า (Container) ภายใต้ภาระแรงแนวดิ่งในการยกและ ขนถ่ายตู้สินค้าจากบนเรือมายังชายฝั่งดัง Figure 1 ในการ ้ออกแบบโครงสร้างขนาดใหญ่เพื่อรับภาระแรงต้องคำนึง ถึงความปลอดภัยเป็นสำคัญและให้เป็นไปตามหลักการ ออกแบบ(Verschoof, 2002) ดังการศึกษาของ Francesco (2006) ได้วิเคราะห์พฤติกรรมการทำงานของปั้นจั่นด้วย โปรแกรมไฟไนต์เอลิเมนต์ (Finite element programs) เพื่อ ตรวจสอบค่าความเค้นที่เกิดขึ้นให้อยู่ในช่วงความเค้นอนุญาต (Allowable stress) และเงื่อนไขของการออกแบบ รวมถึง วิเคราะห์ความเสียหายของโครงสร้างปั่นจั่นดัง Klinger (2014) และทำนองเดียวกัน Zhang *et al.* (2011). ได้ทำการวิเคราะห์ ้ความเค้นที่เกิดขึ้นของโครงสร้าง Tower crane ด้วยโปรแกรม ไฟไนต์เอลิเมนต์ และจาก Quang *et al.* (2018) ได้ศึกษาการ Sensitivity for ship-to-shore container เพื่อทำการออกแบบ ที่เหมาะสม และหลีกเลี่ยงความเสียหายแก่โครงสร้างเนื่องจาก อันตรายจากภัยธรรมชาติเช่น พายุ หรือแผ่นดินไหว และได้ สรุปไว้ว่าแรงปฏิกิริยาที่ขาโครงสร้างหลักของปั้นจั่นมีบทบาท สำคัญที่จะทำให้โครงสร้างหลักเกิดการยกตัวของโครงสร้าง ้จากนั้นการศึกษาของ Tang *et al.* (2019) ได้วิเคราะห์ความ แข็งแรงโครงสร้างหลักและส่วนประกอบโครงสร้าง Ship-toshore crane เพื่อให้ค่าความแข็งแรงอยู่ช่วงที่อนุญาต ต่อมา Jung และ Sihyun (2020) ได้ศึกษาวิเคราะห์ประสิทธิภาพ ชั่วโมงการทำงานของชิ้นส่วนของ Ship-to-shore crane เพื่อบำรุงรักษาองค์ประกอบหลักของโครงสร้างได้อย่างมี ประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ในงานวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์ อิทธิพลของความเร็วลมต่อความมีเสถียรภาพของโครงสร้าง หลักปั้นจั่นยกตู้สินค้าในท่าเรือชายฝั่ง (Ship-to-shore gantry Crane) ด้วยวิธีการไฟไนต์เอลิเมนต์ (Finite element method, FEM) Moaveni (1999) โดยการวิเคราะห์โครงสร้างปั้นจั่น เพื่อให้ทราบถึงตำแหน่งวิกฤติของโครงสร้างปั้นจั่นที่รับภาระ แรงสูงสุด ในสภาวะการทำงานปกติดัง Figure 1 (BD) และ สภาวะหยุดการทำงานแบบยกเก็บ Boom ดัง Figure 1 (BU) โดยพิจารณาแรงปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นบริเวณขาโครงสร้างหลัก ของปั้นจั้นที่ส่งผลทำให้เกิดการยกตัวพลิกควำของปั้นจั้น ความเค้นสูงสุดที่เกิดขึ้นของปั้นจั่นให้อยู่ในช่วงความเค้น อนุญาต และระยะกระจัดสูงสุดบริเวณ Boom end ที่เกิดขึ้น ให้อยู่ในเงื่อนไขของผู้ออกแบบเพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดการวิบัติ ของโครงสร้างหลักปั้นจั่น(Verschoof, 2002 ; Federation Europeenne De La Manutention Section 1, 1987)

วิธีการวิจัย

จำลองโมเดลทางคณิตศาสตร์โครงสร้างหลักของ ปั้นจั่นขนาด 17.34 x 75 x 42 m ดัง Figure 2 โดยการ กำหนดขนาด 1:1 เท่ากับขนาดออกแบบ และกำหนดชนิด เอลิเมนต์ในการวิเคราะห์เป็นแบบ Beam4 เนื่องจากขนาดของ โครงสร้างเป็นโครงสร้างที่มีขนาดใหญ่ สอดคล้องกับงานวิจัย Zhang et al (2011), Quang et al (2018) และ Tang et al. (2019) จำนวนเอลิเมนต์เท่ากับ 496 เอลิเมนต์ จำนวนโหนด เท่ากับ 410 โหนด และจำนวนในการแบ่ง Cross-sections ใน การกำหนดค่า Real constant ของวัสดุให้แก่อิเลเมนต์จำนวน 51 Section ดัง Figure 2

Figure 1 Working of ship-to-shore gantry crane (ที่มา: https://www.thadarat.com)

Figure 2 Model ship-to-shore gantry crane type of beam4

1. วิธีไฟไนต์เอลิเมนต์ชนิดเอลิเมนต์แบบ

Beam4

Figure 3 Element type of beam4

จาก (Moaveni, 1999) และ (Przemieniecki, 1968) จะได้เมตริกความแข็งเกร็งของเอลิเมนต์เป็น

$$\begin{bmatrix} k_e \end{bmatrix} \{ d_e \} = \{ F_e \}$$
 (1)

และระบบรวมเป็น

$$[k]\{d\} = \{F\}$$
⁽²⁾

โดยที่ [k] คือ เมตริกของความแข็งเกร็ง, {d} คือ เมตริกของระยะกระจัด, {F} คือเมตริกของแรงกระทำ, e คือ เอลิเมนต์

ความเค้นของเอลิเมนต์ชนิด Beam4 ความเค้นตรง

$$\sigma^{dir} = F_x / A \tag{3}$$

โดยที่ ${f O}^{
m dir}$ คือความเค้นตรง (N/m²), $F_{_x}$ คือแรง ในแนวแกน (N), A คือพื้นที่ภาคตัด (m²)

ความเค้นดัด

$$\sigma_z^{bnd} = M_y t_z / 2I_y \tag{4}$$

$$\sigma_v^{bnd} = M_z t_v / 2I_z \tag{5}$$

ความเค้นสูงสุดและความเค้นต่ำสุดเป็น

$$\sigma^{\max} = \sigma^{dir} + \left|\sigma_z^{bnd}\right| + \left|\sigma_y^{bnd}\right| \tag{6}$$

$$\sigma^{\min} = \sigma^{dir} - \left|\sigma_z^{bnd}\right| - \left|\sigma_y^{bnd}\right| \tag{7}$$

 แรงปะทะที่เกิดจากความเร็วลมที่ใช้ในการ วิเคราะห์ (Francesco, 2006 ; Federation Europeenne De La Manutention Section 1, 1987) สมการดังนี้

$$F = Aq \tag{8}$$

โดยที่ *F* คือแรงลมปะทะ (N), *A* คือพื้นที่ภาคดัดของ โครงสร้างที่ลมปะทะ (m²), *q* คือ ความดันลมเท่ากับ 0.612V² (N/m²), Francesco (2006) V คือความเร็วลม (m/s)

 ระยะกระจัดของโครงสร้างที่ยอมรับได้ตาม มาตรฐาน AISC/ASD/LRFD (วินิต ช่อวิเซียร และวรนิติ ช่อวิเซียร, 2550) และสำหรับงานวิจัยนี้อนุญาตให้ระยะกระจัด เกิดขึ้นเท่ากับหรือน้อยกว่า L/180 โดยที่ L เป็นความยาวของ Boom มีหน่วยเป็น mm

การวิเคราะห์

การวิเคราะห์ปั้นจั่น ด้วยวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์แบ่ง การวิเคราะห์ออกเป็น 2 สภาวะ 1) สภาวะการทำงานปกติ (In-service) 2) สภาวะหยุดการทำงานแบบยกเก็บ Boom (Out-off-service) แสดงแผนผังการวิเคราะห์ดัง Figure 4

Figure 4 Analysis sequence diagram of ship-to-shore gantry crane

1. สภาวะปั้นจั่นทำงานปกติ

วิเคราะห์กรณีไม่มีลมปะทะ และกรณีคิดลมปะทะ ทิศทาง X+ และ Y+ ที่ความเร็วลม 16 m/s เป็นความเร็ว ลมที่ปั้นจั่นสามารถทำงานได้ตามปกติ และ 35 m/s เป็น ความเร็วลมที่เริ่มเกิดพายุรุนแรงต้องหยุดการทำงานปั้นจั่นชั่ว ขณะ(Francesco, 2006) แรงกระทำคงที่ในแนวดิ่ง พิจารณา ดำแหน่งทำงาน 7 ตำแหน่งระหว่าง Boom ถึง Girder ดัง Figure 5

วิเคราะห์กรณีหยุดการทำงานแบบยกเก็บ Boom ปลดภาระแนวดิ่ง คิดลมปะทะที่ความเร็วลม 48 m/s เป็น ความเร็วลมพายุรุนแรง และหยุดการทำงานปั้นจั่นแบบยก เก็บ Boom ทิศทางแกน X+ ซึ่งเป็นทิศทางลมที่โครงสร้างมี น้ำหนักเบากว่าเนื่องจากอีกด้านหนึ่งของโครงสร้างมีน้ำหนัก เนื่องจาก Dead load มากกว่า และทิศทาง Y+ เป็นทิศทาง ลมด้านชายฝั่ง ดัง Figure 6

Figure 5 Analysis load position in-service and stowed wind

Figure 6 Analysis out-off-service

ข้อมูลทางเทคนิคประกอบการวิเคราะห์ปั้นจั่น ประกอบไปด้วย Table 1 ภาระแรงภายนอก (External load) ที่กระทำต่อปั้นจั่น Table 2 ภาระคงที่ (Dead load) ของปั้นจั่น และ Table 3 ภาระลมปะทะ (Wind load) กระทำต่อปั้นจั่น

Table 1 External load of ship-to-shore gantry crane

External load momber	Position -	Load		
		(t)	(N)	(N.m)
Trolley load	PD6	29.70	291,357.00	-
Lifted load		53.00	519,930.00	-
Total load (Trolley load + Lifted load)		82.70	811,287.00	-
Lateral inertia force on movable parts X-direction	PD1-PD7	1.32	12,949.20	110,500.00
Lateral inertia force due to trolley acceleration		2.80	27,468.00	-

Table 2 Dead load of ship-to-shore gantry crane

Deed lead member	Load		Nada
	(t)	(N)	Noue
Lander and other	24.46	239,952.60	Along left, Rear leg
Trolley rails	9.68	94,960.80	Along boom to girder
Apex pulleys	5.88	57,682.80	331
Boom end pulleys	1.22	11,968.20	282,380
Girder end pulleys	2.55	25,015.50	300,301,378,379
Machinery house equipment	93.99	922,041.90	Machinery house
Ballast	45.87	449,984.70	On lower sill beam

Table 3 Wind load of ship-to-shore gantry crane

Working condition	Load position	Wind load		
		Wind velocity (m/s)	Wind pressure (N/m²)	
Inservice	PD1-PD7	16		
Stowed wind	PD1-PD7	35	$q = 0.613 V^2$	
Out-off-service	-	48		

ผลการวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์ปั้นจั่น ด้วยวิธีไฟไนต์อิเลเมนต์ ใน บทความนี้ แสดงค่าสูงสุดที่มีผลกระทบต่อโครงสร้างหลักซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัย Francesco (2006) และ (Tang *et al.,* 2015) ดังนี้ แรงปฏิกิริยาสูงสุดของขาปั้นจั่น ความเค้นสูงสุด และระยะกระจัดสูงสุดที่เกิดขึ้นของปั้นจั่นดังต่อไปนี้ ผลการวิเคราะห์แรงปฏิกิริยาของปั้นจั่นทั้ง 2 สภาวะ พบว่าแรงปฏิกิริยาสูงสุดที่เกิดขึ้นที่บริเวณขาด้านช้าย ของปั้นจั่น (Left sea side corner) มีค่าเท่ากับ 2,918.90 kN และแรงปฏิกิริยาต่ำสุดเกิดขึ้นที่บริเวณขาด้านขวาของปั้นจั่น (Right land side corner) มีค่าเท่ากับ 184.19 kN ที่สภาวะ หยุดนิ่งชั่วขณะ ลมปะทะที่ความเร็วลม 35 m/s ทิศทางแกน X+ ตำแหน่งการทำงานที่ปลาย Boom (PD1) ดัง Figure 7 (A)

Figure 7 Reaction of structure

ทั้งนี้ฐานปั่นจั่นออกแบบให้มีการกระจายภาระแรง ปฏิกิริยาออกเป็น 10 จุดด้วยล้อ โดยมีระยะห่างเท่ากับเสา ฐานรองรับปั้นจั่น (ชัยยันต์ ใจบุญมา, 2551) ดังนั้นเสาฐาน รองรับจะรับแรงต่อเสาเท่ากับ 291.89 kN ดัง Figure 8 จาก เงื่อนไขของผู้ออกแบบการรับน้ำหนักฐานรองรับโครงสร้าง ปั้นจั่นท่าเรือชายฝั่ง ได้กำหนดค่าแรงปฏิกิริยาอนุญาตเสาฐาน รองรับน้ำหนัก (Support leg of ship-to-shore gantry crane) ให้มีค่าไม่เกิน 294.30 kN ต่อเสา เนื่องจากจะก่อให้เกิดความ เสียหายแก่ฐานราก ทั้งนี้ในทางปฏิบัติแล้ว ในกรณีหยุดชั่ว ขณะค้างภาระแรงแนวดิ่งไว้ (Stowed wind) ของปั้นจั่นนั้นจะ ไม่ค้างภาระ Container ไว้ที่ตำแหน่งปลาย Boom ผู้ควบคุม จะเลื่อนภาระ Container ให้อยู่ระหว่างตำแหน่งกลาง Boom เพื่อเป็นการกระจายแรงปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นให้แก่ขาปั้นจั่นและ เสาฐานรองรับ จากนั้นค่อยปลดภาระ Container (Total lifted load) และเลื่อน Trolley load มายังตำแหน่งที่ 6 (PD6) เพื่อ รอให้ความเร็วลมลดลงอยู่ในช่วงที่ปั้นจั่นสามารถทำงานปกติ ได้ ผู้ควบคุมปั้นจั่นจึงจะเริ่มควบคุมการทำงานต่อไปอีกครั้ง จากกราฟแรงปฏิกิริยาดัง Figure 7 สภาวะทำงานปกติของ ปั้นจั่นจะพบว่าแรงปฏิกิริยาขาของโครงสร้างคู่ด้านหน้าชายฝั่ง (Sea side) จะมีค่ามากกว่าคู่หลัง เกิดขึ้นที่ตำแหน่งทำงาน บริเวณปลาย Boom (PD1) จากนั้นพบว่าการเลื่อนภาระแรง มายังตำแหน่งทำงานที่ 2, 3, 4, 5, 6 จนถึงตำแหน่งที่ 7 แรง ปฏิกิริยาจะค่อยๆ ลดลงตามลำดับ และในขณะเดียวกันขาของ โครงสร้างคู่ด้านหลัง (Land side) แรงปฏิกิริยาจะค่อยๆ เพิ่ม ขึ้นตามสัดส่วนที่ลดลงของขาโครงสร้างคู่ด้านหน้าชายฝั่ง และ ทั้ง 2 สภาวะของปั้นจั่นค่าสูงสุดอยู่ในช่วงที่ยอมอนุญาตและ ้ค่าต่ำสุดไม่ก่อให้เกิดการยกตัวพลิกคว่ำของโครงสร้างปั้นจั่น (Quang et al, 2018)

Figure 8 Support leg of ship-to-shore gantry crane (ชัยยันต์ ใจบุญมา, 2551)

 2. ความเค้นสูงสุดที่เกิดขึ้นของปั้นจั่น เกิดขึ้นที่ชุดดึง
 Boom (Forestay) สภาวะปั้นจั่นทำงานปกติกรณีไม่คิดแรงลม ปะทะ ตำแหน่งทำงานบริเวณปลาย Boom (PD1) มีค่าเท่ากับ
 239.05 MPa และพบว่าค่าลดลงเมื่อเลื่อนภาระมายังตำแหน่ง
 2. 3 และ 4 จากนั้นตำแหน่ง 4, 5, 6 และ 7 ความเค้นที่เกิด
 ขึ้นจะมีค่าคงตัว กรณีแรงลมปะทะที่ความเร็วลม 16 m/s และ
 35 m/s ทิศทางแกน Y+ ยังส่งผลให้ค่าความเค้นลดลงเล็ก
 น้อย เนื่องจากแรงลมปะทะเป็นการพยุงตัวโครงสร้างหลักของ
 ปั้นจั่น และไม่ส่งผลต่อการเสียสมดุลของปั้นจั่นแสดงดังกราฟ
 Figure 9 ความเค้นสูงสุดที่เกิดขึ้นมีค่าน้อยกว่าความต้านทาน
 แรงดึงครากของวัสดุเกรดSM 490 (Yield strength, σ) = 325
 MPa) ดังนั้นความเค้นที่เกิดขึ้นอยู่ในช่วงความเค้นอนุญาตและ
 ปลอดภัยจากการวิบัติเนื่องจากความเค้นเกินจุดครากของวัสดุ

Figure 9 Maximum stress of structure

 3. ผลการวิเคราะห์ระยะกระจัดของโครงสร้างปั้นจั่น พบว่าระยะกระจัดสูงสุด (Maximum displacement) เกิดขึ้นที่ บริเวณปลาย Boom ตำแหน่งการทำงานที่ 1 (PD1) เท่ากับ 157.02 mm ในแนวดิ่งทิศทาง Z- สภาวะหยุดนิ่งชั่วขณะค้าง ภาระแรงไว้ (Stowed wind) ดังกราฟ Figure 10 และระยะ กระจัดจะค่อย ๆ ลดลงกรณีเลื่อนภาระแรงมายังตำแหน่ง ทำงานที่ 2, 3, 4, 5, 6 และ 7 ตามลำดับ ระยะกระจัดที่เกิดขึ้น อยู่ในเงื่อนไขของการ ออกแบบและเกณฑ์ที่อนุญาตสอดคล้อง กับงานวิจัยของ Francesco (2006)

Figure 10 Displacement of structure in-service

และกรณีสภาวะหยุดการทำงาน (Out-off-service) พบว่าระยะกระจัดสูงสุดเกิดขึ้นที่ดำแหน่งปลาย Boom (PD1) ทิศทางแกน X+, Y+ เท่ากับ 79.04 mm และ 42.13 mm ดัง Figure 11 (A) และ (B) ตามลำดับ และระยะกระจัดตำแหน่ง ปลาย Girder เกิดขึ้นสูงสุดมีค่าเท่ากับ 59.95 mm ในแนวดิ่ง ทิศทาง Z- ผลระยะกระจัดทั้ง 2 สภาวะที่วิเคราะห์อยู่ในเกณฑ์ ที่อนุญาตและเงื่อนไขในการออกแบบ (วินิต ช่อวิเซียร และ วรนิติ ช่อวิเซียร, 2550) ซึ่งมีค่าน้อยกว่า L/180 โดยที่ L คือความยาว Boom มีค่า เท่ากับ 36,000 mm จะได้ค่า L/180 = 36,000/180 = 200 mm เป็นค่าสูงสุดที่อนุญาตให้เกิดขึ้นตามมาตรฐาน AISC/ASD/ LRFD และผลการวิเคราะห์แรงปฏิกิริยา พบว่าแรงปฏิกิริยา ต่ำสุดเกิดขึ้นบริเวณขาด้านซ้ายของปั้นจั่น (Left sea side corner) มีค่าเท่ากับ 81.08 kN ดัง Table 4 ไม่ส่งผลให้เกิดการ ยกตัวของโครงสร้างหลักและการเสียสมดุลของปั้นจั่น

Figure 11 Displacement of out-off-service

Sea side					
Wind	Wind load Y-direction		Wind load X-direction		
Node	Reaction, kN	Node	Reaction, kN		
1	84.47	1	104.77		
151	27.10	151	26.91		
71	81.08	71	143.77		
		Land side			
Wind	Wind load Y-direction		Wind load X-direction		
Node	Reaction, kN	Node	Reaction, kN		
72	197.55	72	136.95		
168	2.64	168	2.35		
142	225.97	142	204.07		

Table 4 Reaction of out-off-service

สรุปผล

ผลการวิเคราะห์แรงปฏิกิริยาปั้นจั่น แรงปฏิกิริยาที่เกิดขึ้น สูงสุดเท่ากับ 2,918.90 kN เกิดขึ้นที่ตำแหน่งขาซ้ายของ ปั้นจั้น (Left sea side conner) ฝั่งด้านหน้าชายฝั่ง (Sea side) สภาวะการทำงานหยุดนิ่งชั่วขณะค้างภาระ Container ไว้ (Stowed wind) แรงลมปะทะที่ความเร็วลม 35 m/s ทิศทาง แกน X+ ตำแหน่งทำงานปลาย Boom (PD1) ทั้งนี้ฐานของ ้ปั้นจั้นได้ออกแบบการกระจายแรงปฏิกิริยาออกเป็น 10 จุด แรงปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นที่เสาฐานรองรับเท่ากับ 291.89 kN ซึ่ง ค่าที่เกิดขึ้นมีค่าน้อยกว่าเงื่อนไขของผู้ออกแบบได้กำหนด เสาฐานรองรับปั้นจั้นให้รับภาระแรงห้ามเกิน 294.30 kN ต่อ เสา ซึ่งปลอดภัยต่อการวิบัติของเสาฐานรองรับปั้นจั่น และ ในเชิงปฏิบัติแล้วแรงปฏิกิริยาสูงสุดที่เกิดขึ้นจะมีค่าน้อยกว่า ผลการวิเคราะห์ เนื่องด้วยในสภาวะการทำงานกรณีหยุดนิ่ง ้ชั่วขณะจะไม่ค้างภาระ Container ไว้ที่ตำแหน่งปลาย Boom ผู้ควบคุมจะเลื่อนภาระ Container ให้อยู่ระหว่างตำแหน่งกลาง Boom เพื่อเป็นการกระจายแรงให้แก่โครงสร้างปั้นจั่นและเสา ฐานรองรับ จากนั้นค่อยปลดภาระ Container (Total lifted load) และเลื่อน Trolley load มายังตำแหน่งที่ 6 (PD6) เพื่อ รอความเร็วลมอยู่ในช่วงที่ปั้นจั้นสามารถทำงานปกติได้จาก นั้นผู้ควบคุมปั้นจั่นจึงจะเริ่มควบคุมการทำงานต่อไปอีกครั้ง

ผลการวิเคราะห์ความเค้นที่เกิดขึ้นของโครงสร้าง ปั้นจั่นทั้ง 2 สภาวะ พบว่าความเค้นสูงสุดเกิดขึ้นที่สภาวะ การทำงานปกติกรณีหยุดนิ่งชั่วขณะ ตำแหน่งทำงานที่ปลาย Boom (PD1) มีค่าเท่ากับ 239.05 MPa เกิดขึ้นที่ชุดดึง Boom (Forestay) และพบว่าค่าลดลงเมื่อเลื่อนภาระมายังตำแหน่ง 2, 3 และ 4 จากนั้นตำแหน่ง 4, 5, 6 และ 7 ความเค้นที่เกิดขึ้นจะ มีค่าคงตัวอยู่ในช่วง 185.74 MPa-186.98 MPa เนื่องจากการ เลื่อนภาระเข้ามายังตัวโครงสร้างเป็นการกระจายความเค้นให้ แก่โครงสร้าง ค่าสูงสุดที่เกิดขึ้นมีค่าน้อยกว่าความต้านแรงดึง ครากของวัสดุเกรด SM 490 $\sigma_{\rm c}$ = 325 MPa ดังนั้นความเค้น ที่เกิดขึ้นอยู่ในช่วงความเค้นอนุญาตและปลอดภัยจากการวิบัติ เนื่องจากความเค้นเกินจุดครากของวัสดุโครงสร้าง และผลการ วิเคราะห์ระยะกระจัดโครงสร้างปั้นจั่นทั้ง 2 สภาวะอยู่ในเกณฑ์ ที่อนุญาตและเงื่อนไขในการออกแบบ ค่าสูงสุดที่เกิดขึ้นเท่ากับ 157.02 mm เกิดขึ้นที่ตำแหน่งปลาย Boom ทิศทาง Z- ในแนวดิ่ง ซึ่งมีค่าน้อยกว่า L/180 เท่ากับ 200 mm ค่าระยะกระจัด ที่ยอมอนุญาตตามมาตรฐาน AISC/ASD/LRFD

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนโปรแกรม ANSYS จากห้องวิจัยการเผาไหม้ขั้นสูง ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ภายใต้การ ควบคุมของ ดร. เฉลิมพล เปล่งสะอาด

เอกสารอ้างอิง

- ชัยยันต์ ใจบุญมา. (2551). *การวิเคราะห์โครงสร้างเครนด้วย* ว*ิธีไฟไนต์อิเลเมนต์*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- วินิต ช่อวิเซียร และวรนิติ ช่อวิเซียร. (2550). การออกแบบ โครงสร้างเหล็กตามมาตรฐาน AISC/ASD/LRFD. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- Federation Europeenne De La Manutention Section 1. (1987). Rules for the Design of Hoisting Appliances. Classification and Loading on Structures and Mechanisms (3rd ed). French and German: Technical Committee of the Section 1 of the F.E.M.
- Francesco, Z. (2006). Main Structure Calculation and Safety Checks Revision 1, Paolo De Nicola-Paceco Portainer Cranes for Port Authority of Thailand. Via Borgo Vicenza.
- Jung-Hyun J. & Sihyun K. (2020) Key Performance Indicator Development for Ship-to-Shore Crane Performance Assessment in Container Terminal Operations. *J. Mar. Sci. Eng, 8*(6), 1-11.
- Klinger, C. (2014). Failures of cranes due to wind induced vibrations. *Engineering Failure Analysis, 43*, 198-220.
- Moaveni, S. (1999). *Finite element analysis theory and application with ANSYS*. Prentice-Hall.

- Przemieniecki, J.S. (1968). *Theory of Matrix Structural Analysis*. McGraw-Hill.
- Quang, H.T., Jungwon, H., Nguyen, V.B., Choonghyun, K., Jin-Hee A. & Park, I.J. (2018). Sensitivity Analysis for Ship-to-Shore Container Crane Design. *Applied sciences*, *7*, 1-14.
- Tang, G., Chi, C., Wang, Y. & Hu, C. (2019). Strength Analysis of the Main Structural Component in Shipto-Shore Cranes Under Dynamic Load. *IEEE*, 7, 23959-23966.
- Verschoof, I.J. (2002). *Cranes-Design, Practice, and Maintenance* (2nd Eds).Professional Engineering Publishing Limited.
- Zhang, Y., Zhao J. & Yao J. (2011) Static Structural Finite-element Analysis of tower crane based on FEM. *IEEE*, 220-224.